

СУЧАСНІ ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ ДИЗАЙН-ОСВІТИ В УКРАЇНІ

У статті досліджено головні принципи, на яких ґрунтується діяльність викладача і студента в системі дизайнерської освіти. Це – теоретичні, художньо-педагогічні засади функціонування дизайн-освіти, які є децю суперечливими. Здійснено обґрунтування теоретичної моделі системи професійної підготовки дизайнерів за принципом наступності в школі, коледжі та ВНЗ. Відокремлено й прокоментовано основні принципи, що характеризують навчальний процес і рівень взаємовідносин студента і педагога.

Постановка проблеми, її зв'язок із важливими завданнями. Успішність навчання, засвоєння знань, формування якостей особистості фахівця істотно залежать від усвідомлення й умілого застосування принципів, законів і закономірностей освіти. Дослідженню закономірностей розвитку професійної освіти присвячені праці видатних вітчизняних педагогів (А. Макаренко, В. Сухомлинський, К. Ушинський, С. Русова, П. Блонський та інші).

Педагогічний принцип – це теоретичне узагальнення, в якому відображені усталені й перевірені практикою суспільні орієнтири, закономірні зв'язки, залежності організації навчально-виховного процесу, а також педагогічного керівництва пізнавальною, трудовою, творчою, ігровою, та іншою діяльністю тих, хто навчається. Принципи навчання й виховання належать до групи власне педагогічних закономірностей. Вони виникають і функціонують у межах навчально-виховного процесу, визначають позицію педагогічної майстерності викладача. Дотримання педагогічних принципів активно сприяє успішному вирішенню виховних суперечностей, забезпечує входження кожної особистості в розвивальне освітнє середовище. Сукупність принципів дозволяє схарактеризувати увесь навчальний процес, усі аспекти діяльності викладача і студентів. У Законі України "Про освіту" (ст. 6) чітко визначено основні принципи цієї галузі: загальнодоступність освітніх послуг; рівність умов щодо повної реалізації здібностей, таланту, всебічного розвитку кожної людини; гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських цінностей; органічний зв'язок із світовою й національною історією, культурою, традиціями; інтеграція навчання з наукою і виробництвом; взаємозв'язок з освітою інших країн; гнучкість і прогностичність системи освіти; єдність і наступність системи освіти; безперервність і різноманітність освіти; поєднання державного управління і громадського самоврядування в освіті.

Формування вітчизняної системи професійної підготовки дизайнерів (СППД) здійснюється в межах загального розвитку системи вищої професійної освіти за принципами, які визначені стратегією розвитку вітчизняної освіти й ураховують особливості професії дизайнера та здійснюються на гуманістичних засадах згідно концепції неперервної освіти. Принципи дизайн-освіти як вихідні положення, що визначають діяльність педагога і характер пізнавальної діяльності студента, становлять її теоретичну основу, але в інформаційному просторі відсутня однозначна світоглядна позиція щодо виокремлення певної їх сукупності. Дотримання передбачених Законом України принципів є обов'язковим як для всіх освітян, незалежно від галузі освіти і займаних посад, так і для учнів, студентів, слухачів, курсів та ін. Водночас, у публікаціях періодичних видань та за результатами багаторічних спостережень виявлено тенденцію невиконання окремих положень законодавства й ігнорування принципів навчання і виховання.

Формулювання мети статті. Формування вітчизняної системи професійної підготовки дизайнерів (СППД) здійснюється в межах загального розвитку системи вищої професійної освіти за принципами, які визначені стратегією розвитку вітчизняної освіти й ураховують особливості професії дизайнера та здійснюються на гуманістичних засадах згідно концепції неперервної освіти. Принципи дизайн-освіти як вихідні положення, що визначають діяльність педагога і характер пізнавальної діяльності студента, становлять її теоретичну основу, але у дослідників немає однозначної думки щодо їх виділення і визначення. Дотримання передбачених Законом України принципів є обов'язковим як для всіх освітян, незалежно від галузі освіти і займаних посад, так і для учнів, студентів, слухачів, курсів та ін. Водночас, у публікаціях періодичних видань та за результатами багаторічних спостережень виявлено тенденцію невиконання окремих положень законодавства й ігнорування принципів навчання і виховання. У статті робиться спроба виокремлення, визначення і коментування основних принципів, на яких ґрунтується розвиток сучасної дизайн-освіти.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів. Для моделювання системи дизайн-освіти особливе значення мають *принципи інтеграції навчання з наукою і виробництвом; безперервності і наступності*. Обґрунтування теоретичної моделі системи професійної підготовки дизайнерів за принципом наступності в школі, коледжі та ВНЗ вимагає докладної характеристики функцій, вимог і правил дотримання цих принципів у дизайн-освіті.

Функції принципу наступності класифікують на методологічні й регулятивні, що виокремлюються в теорії організації цілісного процесу підготовки фахівців і відображають питання технології його

реалізації. До методологічних функцій відносять: системоутворюючу, тобто спроможність принципу наступності бути логічним центром у розвитку теорії навчання й формулювання дидактичних умов і правил; динамічну, тобто властивості принципу відображати закономірності динаміки педагогічного процесу; конструктивну, яка полягає в тому, щоб змусити взаємопов'язано працювати за трьома вимірами: минуле, сьогодення і майбутнє; інтегративна, яка полягає у забезпеченні цілісності безперервного освітнього процесу і його результатів (Б. Г. Ананьєв, А. А. Вербицький, М. А. Данилов, Н. В. Кузьміна, В. О. Сластьонін та ін.).

До регулятивних функцій наступності відносять: структурно-змістову, яка відображає спрямованість змін у структурі й змісті взаємопов'язаного навчання, покликаною забезпечити цілісність процесу і результатів; субординативну, пов'язану з ієрархічною підпорядкованістю компонентів педагогічних систем, зміною характеру взаємозв'язків між ними, що регулює перетворення взаємодій викладання і навчання; координуючу, що полягає в єдності і наступності педагогічних дій викладачів взаємопов'язаних ланок освіти (С. Я. Батишев, С. М. Годнік, І. А. Дендебер, З. Д. Жуковська та ін.).

Найбільш значущими правилами реалізації принципу наступності у педагогічному проектуванні системи неперервної професійної підготовки та її реалізації в процесі викладання є такі:

- розробка єдиного скоординованого навчального плану поетапної цілісної підготовки фахівців у коледжі і ВНЗ на основі цільової установки на формування тих якостей і видів діяльності дизайнерів, які диктуються соціально-економічним замовленням суспільства;
- виділення основних етапів формування фахівця, його якостей і видів діяльності в галузі дизайн-освіти;
- встановлення вихідних рівнів сформованих якостей і видів діяльності майбутніх дизайнерів;
- виявлення суперечностей між перспективою розвитку особистості дизайнера і її справжнім станом;
- вибір оптимального поєднання методів, форм і засобів навчання з урахуванням специфіки курсу й особливостей контингенту студентів;
- встановлення зв'язків між досліджуваними поняттями і попередніми знаннями й уміннями, використання їх у процесі формування нових понять у вирішенні професійних, педагогічних і навчально-методичних завдань;
- вироблення й установка на свідоме життєве і професійне самовизначення, закріплення зробленого раніше професійного вибору [1: 85].

Аналіз висвітлених вище функцій, вимог і правил принципу наступності показує, що категорія наступності є "логічним вузлом", своєрідним джерелом понять, що формуються щодо поняття "наступність". Таким чином, зазначена категорія відтворює нормативну функцію дидактики, тобто ту функцію дидактичних знань, яка є нормою, що регулює взаємодію діяльності викладання і навчання, а також слугує "підставою" для теоретичної побудови процесу запровадження й використання нових понять і способів дії у певній логічній послідовності (В. С. Безрукова, С. М. Годнік, М. І. Махмутов та ін.).

У проектуванні процесу необхідно враховувати взаємодію принципу наступності з іншими принципами професійної підготовки майбутніх дизайнерів: професійної спрямованості, політехнізму, інтеграції, єдності навчання і виховання, мотивації навчання й праці, проблемності, індивідуальності навчання.

Будь-яка професійна школа у вирішенні різних завдань спирається на принципи, визначені за пріоритетністю відповідно вимог до майбутньої професії випускників, власні традиції і можливості. Не викликає сумніву, що зміст навчального матеріалу і методи його вивчення повинні бути науковими. Інакше знижується рівень викладання і засвоєння знань студентами, які не зможуть опанувати основи наукових знань. Звідси необхідність дотримання принципу науковості навчання як вихідного положення, що визначає зв'язок навчання з наукою.

У вимогах до викладання у ВНЗ чітко сформульовано *основні принципи дидактики*. За умови достатньої психолого-педагогічної підготовки викладача-дизайнера можна стверджувати, що ці принципи у більшості випадків реалізуються. Однак є низка принципів, дотримання яких викликає певні ускладнення. Серед них виділяють принципи фундаменталізації, інтегративності, неперервності й ступеневості та варіативності змісту професійної освіти. Розглянемо ці принципи детальніше.

У розвитку вітчизняної вищої школи та деяких зарубіжних країн останніми роками спостерігається тенденція до фундаменталізації освіти. Це пояснюється тим, що чим більше урізноманітнюється і збагачується практична діяльність людей, тим фундаментальнішою стає наука і тим практичнішою стає відповідна теорія.

Фундаменталізація освіти, у тому числі й дизайнерської, є вимогою часу, цивілізаційним викликом освіти, на який треба відповідати. Однак, фундаментальність знань випускників професійної школи має органічно поєднуватися з першокласною дизайнерською підготовкою, з високою професійною культурою. Тому, очевидно, необхідно шукати і у побудові сучасної моделі дизайн-освіти шляхи "розумного поєднання фундаменталізації освіти з її професіоналізацією, а не протиставляти їх одна одній, шукати шляхи запобігання дегуманістичним, авторитарно-технократичним тенденціям, шляхи побудови української освіти на смислотвірних цінностях гуманізму" [2: 184].

Фундаментальна підготовка формує у майбутнього дизайнера необхідну для його конкурентоздатності професійну мобільність, яка полягає в спроможності швидко опановувати нові технічні об'єкти і нові професії, а також задовольняти потребу в постійному підвищенні кваліфікації, що зумовлюється конкуренцією на ринку праці. У цьому контексті досить актуально, розробляючи систему базової підготовки студентів навчального закладу, виділяти ті структурні елементи, з яких складаються будь-які часткові явища.

Принцип інтегративності. Цей синергетичний принцип застосовується у багатьох галузях. Елементами інтеграції можуть бути тенденції в освіті [3], підходи до навчання [4], ефективність педагогічної практики [1] тощо. Основна ідея його застосування у дизайн-освіті полягає в інтеграції освітнього компоненту, мистецького (художнього) та виробничого (інженерного). При цьому, як зазначає В. Ф. Прусак, – вимагаються найвищі рівні інтеграції у системах "художній образ – наукове поняття", "раціональне – інтуїтивне", "історія – прогностика" тощо [5: 92]. Інтегрованим джерелом змісту дизайн-освіти в кінцевому підсумку є культура дизайнера, яка охоплює різні галузі знань, види діяльності людини, а також його ставлення до довкілля та інших людей.

Принцип наступності. Ступеневість і варіативність змісту дизайн-освіти є необхідною і доцільною умовою неперервного навчання. Сьогодні на часі створення цілісної, перспективної програми ступеневої дизайнерської освіти в Україні – від різноманітних початкових форм підготовки до вищої освіти, аспірантури, докторантури тощо. Тут важливий зв'язок між вищими навчальними закладами різних рівнів акредитації одного напрямку дизайнерської підготовки.

Принципи дизайн-освіти і діяльності виступають у вигляді сукупності вимог технічної естетики до проектування масової промислової продукції, або у вигляді формують факторів, або в якості дизайн-продукту, але переважно всі вони орієнтовані на людські потреби. Завдяки високим принципам, що акумулюються в дизайн-освіті та змінам, що відбуваються у дизайнерському освітньому середовищі, формуються нові тенденції в естетиці дизайн-культури. Сучасний дизайнер-професіонал, урахувавши весь спектр людських потреб, базується не на колишній здатності "брати від природи", а на можливості заповнювати те, що взято у неї. Таким чином, реалізується принцип цілісності особистості дизайнера і гуманізації дизайн-освіти.

Дизайнерська діяльність як і дизайн-освіта, заснована на принципах культуровідповідності, сприяє вирішенню низки проблем культури. Дизайнерська освіта формує людину за образом проектної культури, а сам дизайн є "випереджаючою" моделлю (праобразом, парадигмою) проектної культури [6]. Головне стратегічне завдання й проблема, що стоїть перед дизайн-освітою і суспільством у цій площині, – забезпечення цілісності культури в умовах історичного прогресу сучасної цивілізації. Ця тенденція у трактуванні завдань дизайн-освіти межує із культурологічним підходом. Сутність культурологічного підходу в дизайн-освіті обумовлена процесами гуманізації та гуманітаризації. Вона полягає, – як пише Т. В. Іванова, – у вихованні в людині культури і моральності, спрямованої на збереження і відтворення світових культурних цінностей [7]. Культурологічна підготовка дизайнера у його професійній визначеності не є спрямованістю до будь-якої предметної діяльності, у тому числі і проектної, а виступає як певна метадіяльність, як своєрідний внутрішній план будь-якої іншої діяльності. Дотримання принципу культуровідповідності цілісного педагогічного процесу означає максимальне використання у навчально-виховному процесі здобутків культури того середовища, нації, суспільства, країни, регіону, в якій знаходиться конкретний навчальний заклад.

Реалізацію принципу цілісності сучасного освітнього процесу ми спостерігаємо у тенденції єднання теорії і практики, що проявляється в інтеграційних процесах дизайн-освіти і дизайн-освіти і сприяє поверненню цілісності теоретичному знанню, диференційованому в нинішній системі дизайн-освіти на окремі дисципліни. Така тенденція передбачає розробку технології розвитку інтеграційних теоретико-практичних навичок, під якими варто розуміти вміння вчасно і у повній мірі застосовувати знання на практиці. Важливим критерієм принципу цілісності дизайн-освіти є процеси проектування і моделювання. В освіті цей процес являє собою образне, схематичне узагальнення його складових компонентів і створення моделі, призначеної забезпечити ефективність інтеграційних процесів.

За спостереженнями відомого дизайнера С. М. Левіна, дизайнер знає, свідомо чи несвідомо, що для того, щоб знайти унікальне рішення, він повинен додати до вже наявної інформації деякі інгредієнти. Дизайнер має знайти принцип упорядкування вже наявної інформації. Він використовує свою силу передбачення і оригінальність думки для того, щоб його отримати. Важливо, – пише з цього приводу В. Ф. Сидоренко, – що модель чи якийсь інший "впорядковуючий принцип", очевидно, і повинні бути використані для того, щоб рішення стало можливим [8].

Це проектування моделі американський методолог дизайну К. Александер вважає суттю дизайн-освіти і вводить для його позначення поняття "конструктивні діаграми", "мова моделей". Дизайнер вчиться думати у подібних ескізних формах, перетворюючи абстрактну модель вимог споживача на конкретний образ предмета. Цей тип мислення аналогічний вивченню штучної мови, де за допомогою коду (системи кодів) "думки" переводяться в "слова" і де структуруються зв'язки між явищами (звуки і значення – в мові, артефакти і потреби – у дизайні) [8].

Виходячи з природи проектування, варто усвідомлювати факт відсутності однозначних рішень у дизайнерських проектах, тобто змістову і технологічну варіативність проектної діяльності. Навчання при цьому набуває особистісного смислу, що помітно підвищує мотивацію власного професійного розвитку. У процесі професійної підготовки майбутніх дизайнерів реалізація проектного навчання здійснюється за відповідними принципами, розуміння яких у різних дослідників далеко неоднозначне.

Так, зокрема, під принципами проектної діяльності Є. С. Полат [9] розуміє загальні регулятиви, які нормують цей особливий вид дій. Дослідниця формулює і розкриває наступні принципи: прогностичності, покроковості, нормування, зворотного зв'язку, продуктивності, культурної аналогії, саморозвитку. Останній стосується суб'єкта проектування на рівні як різнопланової активності учасників, так і появи нових проектів відповідно до поставленої мети. Вирішення одних задач і проблем призводить до постановки нових задач і проблем, що стимулюють розвиток нових форм проектування. Існує ще низка підходів до проектування і проектної діяльності. Вони багато в чому схожі, але відображають різні тенденції, зокрема коли в центр уваги ставиться розвиток знань, вмінь і навичок, а в інших – особистість фахівця, розвиток його особистісних якостей. У деяких відсутні принципи культурологічного підходу, у інших слабо проявляються принципи компететнісного підходу і недостатньо повно враховано принципи проектного навчання. Спостереження за впровадженням різноманітних вузько спрямованих принципів дало можливість виявити тенденцію, коли недоліки у визначеннях і формулюваннях принципів організації навчання викладачам-практикам доводиться нівелювати, створюючи нові методи і методики, а також форми навчання. На цій основі ґрунтується давно відомий, але недостатньо поширений в радянські часи метод проектів, якому в літературі також даються різні визначення, і який потребує більш ретельного аналізу.

Висновки дослідження і перспективи подальших розвідок. Сучасні принципи зумовлюють вимоги до всіх компонентів навчального процесу – цільового, стимуляційно-мотиваційного, змістового, операційно-діяльнісного, контрольного-регулювального й оцінно-результативного. Вони виступають в органічній єдності, утворюючи певну структуру основних положень організації навчального процесу.

Особливість принципів дизайн-освіти в тому, що вони відображають єдність розвитку дизайну і дизайнерської освіти як взаємозалежних явищ, підвладних дії об'єктивних законів і закономірностей історичного розвитку суспільства. Аналіз і узагальнення наукових праць з теорії та методології дизайну, філософських досліджень з дизайну, дозволили виявити принципи дизайнерської діяльності, які відіграють визначальну роль і у дизайн-освіті, відображені у змісті навчання і методах професійної підготовки. До них дослідники в галузі дизайну і дизайн-освіти відносять: гармонійність, естетичність, економічність, ергономічність, екологічність, оригінальність, майстерність.

Аналіз представлених у педагогічних дослідженнях переліку принципів освітньої діяльності свідчить про неоднозначне розуміння самого поняття "принципи освіти", "принципи навчання", "принципи професійної підготовки".

Відомий педагог і психолог Л. В. Занков запропонував стосовно початкового етапу засвоєння дітьми навчального матеріалу чотири принципи: високий рівень складності, провідна роль теоретичних знань, швидкий темп засвоєння матеріалу, усвідомлення дітьми результатів навчання. Ці принципи представляють собою подальшу, більш глибоку розробку названих вище принципів, вони лягли в основу впровадженої нами моделі неперервної дизайнерської освіти. Їх застосування у Мистецькому інституті художнього моделювання та дизайну імені Сальвадора Далі дало вагомий позитивний результат.

Аналізуючи дослідження науковців у галузі філософії, культурології, психології і педагогіки, приходимо до висновку, що принципи дизайнерської діяльності неодмінно впливають на зміст і методи дизайн-освіти. У свою чергу, формують професійні якості дизайнера, його світогляд, уявлення про зміст, мету, завдання і принципи професійної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Харьковский Н. П. Преемственность подготовки специалистов-дизайнеров в контексте непрерывного образования : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Н. П. Харьковский. – Елец, 2005. – 197 с.
2. Гончаренко С. Гуманізація освіти – запорука виховання творчої та духовно багаті особистості / С. Гончаренко ; [наук. ред. С. У. Гончаренко (голова) та ін.] // Дидактика професійної школи : [зб. наук. праць]. – Випуск 3. – Хмельницький : ХНУ, 2005. – С. 19–23.
3. Чалий О. В. Синергетика : інтеграційні тенденції в освіті / О. В. Чалий // Неперервна професійна освіта : проблеми пошуку, перспективи. – К. : Віпол, 2000. – С. 158–175.
4. Назарова Т. С. Парадигма нелинейности как основа синергетического подхода в обучении / Т. С. Назарова, В. С. Шаповаленко // Стандарты и мониторинг в образовании. – 2003. – № 1. – С. 3–10.
5. Прусак В. Ф. Організаційно-педагогічні засади підготовки майбутніх дизайнерів у вищих навчальних закладах України : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. – Івано-Франківськ, 2006. – 300 арк. – Бібліогр. : арк. 182–202.
6. Назаров Ю. Непрерывное дизайн-образование / Ю. Назаров // Дизайн-ревью. – 2001. – № 1–2. – С. 4–15.
7. Иванова Т. В. Педагогические основы культурологической подготовки будущего учителя : дис. ... докт. пед. наук : 13.00.02 / Т. В. Иванова. – Волгоград, 2002. – 342 с.

8. Сидоренко В. Ф. Образовательное пространство проектной культуры / В. Ф. Сидоренко // Дизайн в общеобразовательной системе. – М. : ВНИИТЭ, 1994. – 130 с.
9. Полат Е. С. Современные педагогические и информационные технологии в системе образования : [учеб. пособ. для студ. вузов] / Э. С. Полат, М. Ю. Бухарина // Педагогика. – [2-е изд.]. – М. : Академия, 2008. – 365 с.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Har'kovskii N. P. Preemstvennost' podgotovki spetsialistov-dizainerov v kontekste nepreryvnogo obrazovaniia [The Continuity of the Design Specialists' Preparation in the Context of the Continuing Education] : dis. ... kand. ped. nauk : 13.00.08. – Elets, 2005. – 197 s.
2. Goncharenko S. Gumanizatsiia osviti – zaporuka vykhovannia tvorchoi ta dukhovno bagatoi osobystosti [Humanization of Education – the Key to the Creative and Spiritually Rich Person Education] / S. Goncharenko ; [nauk. red. S. U. Goncharenko (golova) ta in.] // Dydaktika profesiinoi shkoly : [zb. nauk. prats']. – Vypusk 3. – Khmel'nytskyi : KhNU, 2005. – S. 19–23.
3. Chalyi O. V. Synergetyka : integratsiini tendentsii v osviti [Synergy : Integration Trends in Education] / O. V. Chalyi // Neperervna profesiina osvita : problemy, poshuky, perspektyvy [Continuing Professional Education : Problems, Searches, Perspectives]. – K. : Vipol, 2000. – S. 158–175.
4. Nazarova T. S. Paradigma nelineinosti kak osnova sinergeticheskogo podkhoda v obuchenii [The Paradigm of Non-Linearity as the Basis for a Synergistic Approach in Teaching] / T. S. Nazarova, V. S. Shapovalenko // Standarty i monitoring v obrazovanii [Standards and Monitoring in Education]. – 2003. – № 1. – S. 3–10.
5. Prusak V. F. Organizatsiino-pedagogichni zasady pidgotovky maibutnikh dizaineriv u vyshchikh navchal'nykh zakladakh Ukrainy [Organizational-Pedagogical Bases of the Future Designers' Preparation in the Higher Educational Establishments in Ukraine] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.04 / V. F. Prusak. – Ivano-Frankivs'k, 2006. – 300 ark. – Bibliogr. : ark. 182–202.
6. Nazarov Yu. Nepreryvnoe dizain-obrazovanie [Continuing Design-Education] / Yu. Nazarov // Dizain-reviu [Design-Review]. – 2001. – № 1–2. – S. 4–15.
7. Ivanova T. V. Pedagogicheskie osnovy kul'turologicheskoi podgotovki budushchego uchitel'ia [The Pedagogical Bases of Future Teacher's Culturological Training] : dis. ... dokt. ped. nauk : 13.00.02. – Volgograd, 2002. – 342 s.
8. Sidorenko V. F. Obrazovatel'noe prostranstvo proektnoi kul'tury [Educational Space Project Culture] / V. F. Sidorenko // Dizain v obshcheobrazovatel'noi sisteme. – M. : VNIITE, 1994. – 130 s.
9. Polat E. S. Sovremennye pedagogicheskie i informatsionnye tekhnologii v sisteme obrazovaniia [Modern Pedagogical and Information Technologies in Education] : [ucheb. posob. dlia stud. vuzov] / E. S. Polat, M. Yu. Bukharina // Pedagogika [Pedagogy]. – [2-e izd.]. – M. : Akademiia, 2008. – 365 s.

Матеріал надійшов до редакції 14.03. 2012 р.

Фурса О. А. Современные принципы развития дизайн-образования в Украине.

В статье речь идет о главных принципах дизайн-образования, на которых основывается деятельность преподавателя и студента системы дизайнерского обучения. Иначе говоря, это теоретические, художественно-педагогические основы функционирования дизайн-образования, которые остаются неоднозначными в трактовке. Осуществлено обоснование теоретической модели системы профессиональной подготовки дизайнеров по принципу преемственности в школе, колледже и ВУЗе. Выделено и прокомментировано основные принципы, которые характеризуют учебный процесс и уровень взаимоотношений студента и педагога.

Fursa O. O. Modern Principles of Design Education in Ukraine.

The article focuses on the main principles, on which the teacher and student's activity is based on in the design education system. These are theoretical, artistic-pedagogical bases of design education functioning which are ambiguous. The theoretical system model of the professional designers' preparation is grounded on the principles of succession at school, college and higher educational establishments. The main principles that characterize the schooling process and the level of interactions between a student and a teacher are singled out and commented.